Vragen nav Beeldvorming 11 Mei Huisvesting inwoners en opvang voor asielzoekers.

| Vragensteller | Nr. | Vraag | Antwoord |
|---|---|---|---|
| **Samen 0164** | | Naar aanleiding van de beeldvorming heeft SAMEN 0164 een aantal vragen voor de gemeente en COA. | |
| | **1** | Vraag aan gemeente:<br>Hoe gaat het college concreet tegemoetkomen aan de overlast en zorgen die er heersen op de reeds bestaande problematiek en de verdere druk op en binnen dit gebied? | We zijn aan de slag met het terugdringen van de bestaande problematieken en zijn hiervoor in contact met buurtbewoners en maatschappelijke organisaties. Ook is het 'Glacis-overleg' opnieuw in het leven geroepen, met omwonenden, verslavingszorg, maatschappelijke opvang, politie, team veiligheid, etc. Met de signalen en ideëen die hieruit voortkomen worden acties op touw gezet om de overlast aan te pakken. Daarnaast is besloten de capaciteit van de BOA's op te schroeven en zijn ook het OGGZ-team en de politie extra actief in de wijk. |
| | **2** | Vraag aan gemeente:<br>Tijdens de beeldvorming werd aangegeven dat er meer BOA's door de gemeente zullen worden ingezet. Wordt naast deze capaciteitsuitbreiding ook de capaciteit van de politie vergroot? | Dit wordt nagevraagd bij de politie. |
| | **3** | Vraag aan gemeente:<br>De COA is verantwoordelijk voor de veiligheid binnen het AZC, daarbuiten is de gemeente het bevoegd gezag. Wie beslist uiteindelijk dat een in de stad overlast gevende, al dan niet in recidive, asielzoeker wordt overgeplaatst naar een bewaringsmaatregel waar het asielproces in een gesloten setting wordt afgehandeld. | Het recht op opvang wordt in de Nederlandse wetgeving geregeld in de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (wet COA) en de Rva 2005. De Wet COA bepaalt dat het COA wordt ingesteld om de materiële en immateriële opvang van asielzoekers te verzorgen. De specifieke regels over de verstrekkingen aan asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen zijn uiteengezet in de Rva 2005. De Rva 2005 bepaalt welke verstrekkingen er worden geboden (zie artikel 9 Rva), maar ook de mogelijkheid deze te beperken of in te trekken. De wettelijke grondslag voor de bevoegdheid van het COA om verstrekkingen te beperken of te onthouden en daarmee een maatregel op te leggen aan bewoners, is neergelegd in artikel 10 van de Rva 2005. De Rva 2005 gaat in artikel 19 in op de rechten en de plichten van de bewoner. Uit Artikel 11 Rva volgt dat het COA bepaalt in welke opvangvoorziening een asielzoeker wordt geplaatst en is het COA de bevoegdheid verleend een asielzoeker naar een andere voorziening over te plaatsen.<br><br>Indien de bewoner zich niet aan de verplichtingen als bedoeld in artikel 19 Rva (waaronder de huisregels) houdt, of het gedrag van de bewoner de grens van het aanvaardbare overschrijdt, kan het COA maatregelen treffen. Bij strafbare feiten wordt de politie ingeschakeld en adviseert het COA altijd om aangifte te doen.<br><br>Meer informatie hierover vindt u in het bijgevoegde Maatregelenbeleid COA. |

Vragen nav Beeldvorming 11 Mei Huisvesting inwoners en opvang voor asielzoekers.

| | | | |
|---|---|---|---|
| | **4** | Tot 2019 regelt het COA de toegang tot jeugdhulp voor (alleenstaande) kinderen die door hen opgevangen worden in asielopvangcentra. Vanaf 2019 ligt deze verantwoordelijkheid daarvoor bij gemeenten. Ziet de gemeente voldoende capaciteit voor deze specifieke problematiek en krijgt ze daarvoor ook financiële ondersteuning van het rijk? | Sinds 1 januari 2019 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp aan kinderen die in een azc wonen. Gemeenten krijgen hiervoor een vergoeding op basis van de aantallen kinderen in de COA-opvang. Hiermee kan indien nodig capaciteit worden opgeschaald. |
| | **5** | Vraag aan COA:<br>Worden in Bergen op Zoom ook zogenoemde ‘veilige landers’, of in ieder geval asielzoekers gehuisvest waarvan op voorhand al vaststaat dat een kans op asielverlening zeer klein is? Of zoals de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, dhr. E. van der Burg, het noemde dat asielverlening verwaarloosbaar is. | Nee, in principe niet. Komt een asielzoeker uit een vastgesteld ‘veilig land’, dan wordt de asielaanvraag in een versnelde procedure afgehandeld. Dat kan omdat de asielzoeker weinig kans maakt op een verblijfsvergunning. Tijdens de behandeling van de asielaanvraag verblijven mensen uit veilige landen van herkomst in een sobere locatie van het COA in Ter Apel of in Budel-Cranendonck. Is de asielaanvraag afgewezen omdat de vreemdeling uit een veilig land komt? Dan moet hij onmiddellijk vertrekken uit Nederland. Doet hij dit niet, dan neemt de overheid het voortouw om een vreemdeling uit te zetten. Dit heet gedwongen terugkeer. Bovendien krijgt hij een verbod om binnen twee jaar de Europese Unie (EU) in te reizen.<br><br>Mocht er voor een ‘veilige lander’ toch aanleiding zijn om een reguliere asielprocedure te doorlopen, bijvoorbeeld omdat er sprake is van vervolging om seksuele geaardheid, dan kan het zijn dat zij wel in een regulier AZC terechtkomen en een vergunning krijgen. |

Vragen nav Beeldvorming 11 Mei Huisvesting inwoners en opvang voor asielzoekers.

| | | | |
|---|---|---|---|
| | **6** | Vraag aan COA:<br>Om aan de toestroom van asielzoekers te voldoen wordt aan gemeenten gevraagd, via een dwangwet die in de maak id, een bijdrage in de asielopvang te leveren.<br>Gaat ook het rijk zelf haar capaciteit uitbreiden voor de opvang van asielopvang in een gesloten setting? Denk daarbij aan plaatsing in de Handhaving- en Toezichtlocaties (HTL) of het DCS in Schiphol waar asielzoekers hun asielproces in gesloten setting moeten afwachten? Hoe significant is deze uitbreiding, wanneer zijn deze gerealiseerd en worden de voorwaarden daarvoor aangescherpt waardoor het makkelijker wordt kansloze asielaanvragers die overlast veroorzaken over te kunnen plaatsen? | Het kabinet, de VNG, IPO en het Veiligheidsberaad hebben de volgende afspraken gemaakt over asiel en huisvesting om weer ruimte in de asielopvang te krijgen:<br>• De locatie Marnewaard is van 10 september 2022 tot 1 maart 2023 ingezet als doorstroomlocatie voor asielzoekers die in Ter Apel verbleven.<br>• Alleenstaande minderjarigen en medisch hulpbehoevenden blijven in Ter Apel. Zij worden met voorrang ingepland voor identificatie en registratie bij de vreemdelingenpolitie.<br>• Om de doorstroom in de opvang te versnellen, is snelle huisvesting van statushouders noodzakelijk. In de eerste helft van 2023 huisvesten gemeenten 21.200 statushouders.<br>• Sobere opvang voor asielzoekers die overlast veroorzaken.<br><br>Daarnaast wil het kabinet:<br>• Grote opvanglocaties openen<br>• Een extra aanmeld- en opvangcentrum voor asielzoekers<br>• Het is nog niet bekend wanneer het nieuwe aanmeldcentrum komt.<br>• Cruiseschepen huren voor de opvang van asielzoekers<br>• De opvang van asielzoekers een wettelijke taak van gemeenten maken |

Vragen nav Beeldvorming 11 Mei Huisvesting inwoners en opvang voor asielzoekers.

| | | | |
|---|---|---|---|
| | **7** | Vraag aan COA:<br>In het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind staat dat bij alle maatregelen betreffende kinderen het belang van het kind staat altijd voor op moet staan.<br>Al sinds lange tijd (in ieder geval 2012) staat de naleving van het VN Kinderrechtenverdrag voor asielzoekerskinderen ter discussie. Met name de jarenlange onzekerheid en de vele verplaatsingen zorgen voor zware psychische schade.<br>Vorig jaar concludeerde de Inspectie Justitie en Veiligheid en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd dat de overheid niet goed zorgt goed voor kinderen en jongeren in de asielopvang en onlangs sloeg de onderwijsinspectie alarm over veiligheid van asielkinderen op gezinslocaties waar kinderen zelf of hun vriendjes opeens vertrokken. Veelal uitgezet, verplaatst of verdwenen in de illegaliteit. Er verandert dus weinig.<br><br>Doordat kinderen veelvuldig worden verplaatst/verhuist kunnen zij nergens echt aarden of zich (blijvend) hechten aan mensen en omgeving. Zij brengen soms een aanzienlijk deel van hun kindertijd door in verschillende asielzoekerscentra. Naast dat ze een lange periode in onzekerheid verkeren over of zij wel of niet in Nederland mogen blijven ontbreekt het vaak aan voldoende zorg en ondersteuning voor ouders van vluchtelingenkinderen. Kinderen maken zich vaak zorgen over hun ouders of ze gaan zelfs voor hun ouders zorgen. Daarnaast worden ze veelvuldig, om logistieke redenen, na enkele maanden weer verplaatst naar een andere locatie.<br><br>Wij gaan er niet over of deze kinderen al dan niet in Nederland mogen blijven. SAMEN0164 is wel van mening dat wanneer deze kinderen in Nederland verblijven, onder verantwoordelijkheid van de overheid, de rechten van het kind worden gerespecteerd.<br><br>Kan het COA garanderen dat kinderen die in het AZC op plein 13 worden ondergebracht ook op deze locatie kunnen blijven in afwachting van hun asielprocedure? Dus totdat ze definitief worden uitgewezen of totdat een verblijfsvergunning wordt afgegeven en er woonruimte beschikbaar is gevonden buiten het asielzoekerscentrum? Maw kinderen op Plein 13 worden niet meer overgebracht naar anders AZC's. | Het AZC dat beoogt wordt, zal geen alleenreizende kinderen opvangen, wel gezinnen. Gezinnen worden in beginsel altijd samen opgevangen en als zij een vergunning krijgen worden zij ook samen gehuisvest, in de gemeente waaraan zij staan gekoppeld. Er zijn altijd uitzonderingen denkbaar waarom iemand / een gezin beter af is in een ander AZC, maar dit zal alleen gebeuren als dat echt niet anders kan, bijvoorbeeld door medische noodzaak, of vanwege veiligheid.<br><br>Juist door medewerking te verlenen aan het openen van nieuwe kleinschalige lokale AZC's in de gemeenten, kunnen we zorgen dat er met gezinnen met kinderen niet 'gesleept' wordt. Dit gebeurt nu helaas soms wel, omdat er niet voldoende AZC's zijn en dan van noodopvang naar noodopvang moet worden gereisd. Ook wij vinden dit niet acceptabel, zeker niet voor kinderen. Daarom bieden we gezinnen en andere vluchtelingen in de asielprocedure graag een duurzame en leefbare opvangplek in afwachting van hun verblijfsvergunning en een woning. |

Vragen nav Beeldvorming 11 Mei Huisvesting inwoners en opvang voor asielzoekers.

| | | | |
|---|---|---|---|
| | **8** | Vraag en de gemeente én het COA:<br>Kan het college in de bestuursovereenkomst tussen de gemeente en het COA, over de vestiging en ingebruikname van een opvanglocatie, met het COA ook duidelijke en toetsbare afspraken maken over doelstellingen met betrekking tot overlast gevende asielzoekers én de toezegging van het COA dat kinderen die in het asielzoekerscentrum zijn geplaatst niet worden overgeplaatst naar andere asielzoekerscentra? Waarbij deze afspraken zodanig vorm zijn gegeven dat bij het niet naleven van deze bestuursovereenkomst het AZC in Bergen op Zoom komt te vervallen? | Het COA heeft een duidelijk maatregelenbeleid, zie hiervoor de bijlage. Mocht blijken dat een en ander in Bergen op Zoom niet adequaat werkt dan zullen we in gesprek gaan met COA, politie, omwonenden, etc. om te zoeken naar een passende oplossing. Dat laatste zal ook terugkomen in de bestuursovereenkomst.<br><br>In aanvulling op het antwoord bij vraag 7, kan in de aanvullende afspraken met het COA nog expliciet worden vastgelegd dat kinderen niet worden overgeplaatst naar andere opvanglocaties als dit niet strikt noodzakelijk vanwege medische redenen of omwille van de veiligheid. |